

● Hướng tới Net Zero Cập nhật văn bản mới về Khí nhà kính

Học hỏi từ các chuyên gia

1. Tổng quan về Xu hướng phát triển bền vững và Lộ trình thực hiện Net Zero tại Việt Nam nói riêng và Thế giới nói chung?

Xu hướng phát triển bền vững là điều tất yếu mà toàn cầu của chúng ta hướng tới, từ cuối thế kỷ trước chúng ta đã có những Khái niệm - Định hướng - Chương trình và một số kết quả thực hiện nhằm hướng tới phát triển bền vững, đảm bảo quá trình phát triển tăng trưởng hiện tại, đồng thời vẫn đáp ứng các nhu cầu của thế hệ tương lai.

Đến những năm 2000, chúng ta có Mục tiêu Thiên niên kỷ triển khai thực hiện, theo dõi trong 15 năm, và kết quả đã mang lại những giá trị tích cực khả quan, đồng thời có thêm các nghiên cứu, các dữ liệu cụ thể mà tất cả các quốc gia tham gia vào chương trình Phát triển bền vững của Liên Hiệp quốc đề ra và thống nhất thực hiện.

Từ 2015, Liên hiệp quốc cùng các quốc gia thành viên đã thống nhất và cam kết các Mục tiêu phát triển bền vững toàn cầu mới (SDGs) gồm 17 mục tiêu với các chương trình kế hoạch hành động cụ thể.

Và từ đó định hướng phát triển bền vững và các mục tiêu phát triển bền vững ngày càng lan tỏa và được quan tâm nhiều hơn trên phương diện toàn cầu.

Song song đó, khái niệm ESG (Môi trường [E] - Xã hội [S] - Quản trị [G]) cũng trở nên rõ ràng và cụ thể hơn, hỗ trợ cho các Doanh nghiệp - Tổ chức có một lộ trình và định hướng cụ thể cho phát triển bền vững.

Hiện nay, việc tăng trưởng kinh tế vốn được chú trọng rất nhiều trước đây, hiện tại đã được song hành cùng với quá trình phát triển bền vững, các yếu tố ESG cũng trở thành chủ đề quan trọng khi đánh giá độ tin cậy và bền vững về sự tăng trưởng của một Tổ chức.

Trong các yếu tố ESG, vấn đề Quản trị và - Xã hội hầu như đã được quan tâm, đề cập khá nhiều trước đây, những năm gần đây, tác động cực đoan của Biến đổi Khí hậu - Môi trường - Tài nguyên thiên nhiên ngày càng mạnh mẽ và rõ ràng, khiến cho yếu tố Môi trường được đề cập đến nhiều hơn, như chương trình khí nhà kính, nước sạch, đa dạng sinh học, nhiên liệu hóa thạch,

Hay chương trình hướng tới Net Zero - Phát thải ròng bằng 0 - một chương trình cụ thể mà UNFCCC cùng các quốc gia đã thống nhất thực hiện với mục tiêu giảm phát thải khí nhà kính, mong muốn giữ mức tăng nhiệt độ vào năm 2050 không quá 1,5°C, với mong muốn chống biến đổi khí hậu, đạt được nền khí hậu ổn định, gián tiếp đạt được các kết quả về Môi trường, và kể cả Kinh tế - Xã hội và Quản trị.

2. Phương pháp tính phát thải khí thải nhà kính hướng đến Net Zero?

Hướng đến Net Zero, một quá trình nhằm chứng minh được rằng Tổ chức, Quốc gia, Khu vực, Toàn cầu đạt được trạng thái "không phát thải thêm khí nhà kính vào khí quyển" vào năm 2050.

Trong quá trình đạt được đến trạng thái này, có các giai đoạn trung gian, ví dụ như Trung hòa carbon (Carbon Neutral) là trạng thái tại một thời điểm hoặc một khoảng thời gian xác định, chúng ta "không

phát thải thêm khí nhà kính vào khí quyển". Tuy nhiên, có sử dụng các biện pháp bù đắp carbon, thông qua cơ chế tín chỉ carbon.

Cho nên, để hướng tới Net Zero, đó là một quá trình dài, chúng ta cần thực hiện việc kiểm kê định lượng khí nhà kính, tiến hành các biện pháp nhằm giảm thiểu phát thải, tiếp đến là các biện pháp tăng cường hấp thụ và loại bỏ khí nhà kính. Trong giai đoạn này có thể sử dụng cơ chế Tín chỉ carbon, để bù đắp lượng phát thải dư, hoặc vượt mức, đây là trạng thái Trung hòa Carbon.

Quá trình tiếp diễn đến khi hoạt động giảm thiểu phát thải, hấp thụ và loại bỏ khí nhà kính hoàn toàn có thể tự đạt được đến giá trị phát thải bằng 0 hay Net Zero.

3. Các văn bản luật mà doanh nghiệp cần áp dụng liên quan đến khí nhà kính?

Cơ quan lý nhà nước Việt Nam đã cam kết cùng UNFCCC và ban hành một lộ trình cụ thể cho Việt Nam hướng tới đạt được Net Zero vào năm 2050. Theo đó rất nhiều văn bản đã được ban hành, có thể tham khảo một số văn bản quan trọng sau:

- Nghị định 06/2022/NĐ-CP Quy định về giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và bảo vệ tầng ôdôn
- Quyết định 01/2022/QĐ-TTg Danh mục lĩnh vực, cơ sở phát thải khí nhà kính phải thực hiện kiểm kê khí nhà kính do Thủ tướng Chính phủ ban hành
- Quyết định 896/QĐ-TTg ngày 26/7/2022 phê duyệt Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu giai đoạn đến năm 2050 do Thủ tướng Chính phủ ban hành
- Quyết định 2626/QĐ-BTNMT ngày 10 tháng 10 năm 2022 Công bố Danh mục Hệ số phát thải phục vụ kiểm kê khí nhà kính
- Thông tư 01/2022/TT-BTNMT Quy định chi tiết thi hành luật BVMT về ứng phó với biến đổi khí hậu
- Quyết định 569/QĐ-BTNMT năm 2023 về kế hoạch hành động giảm phát thải khí mê-tan đến năm 2030
- Nghị định 45 / 2022 ND-CP Quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường
- Thông tư 17/2022/TT-BTNMT Quy định kỹ thuật đo đạc, báo cáo, thẩm định giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và kiểm kê khí nhà kính lĩnh vực Quản lý chất thải
- Thông tư 23/2023/TT-BNNPTNT Quy định đo đạc, báo cáo, thẩm định kết quả giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và kiểm kê khí nhà kính lĩnh vực Lâm nghiệp
- Thông tư 38/2023/TT-BCT Quy định kỹ thuật đo đạc, báo cáo, thẩm định giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và kiểm kê khí nhà kính Ngành công thương
- Quyết định 569/QĐ-BTNMT năm 2023 về Kế hoạch hành động giảm phát thải khí mê-tan đến năm 2030

4. Tôi xin hỏi về phạm vi kiểm kê mà cơ quan nhà nước muốn doanh nghiệp làm là phạm vi nào, các thông tư hiện tại chưa rõ ràng?

Có thể tham khảo văn bản yêu cầu Luật định tương ứng với ngành nghề, lĩnh vực đã ban hành để triển khai quá trình kiểm kê khí nhà kính hoặc có thể viện dẫn và áp dụng các tiêu chuẩn quốc tế như ISO 14064-1, GHG Protocol hay IPCC,... hoặc các phần mềm chuyên dụng cho tính toán khí nhà kính.

Tuy nhiên có lưu ý đến mục đích kiểm kê, đối tượng kiểm kê và bên đọc hoặc sử dụng báo cáo kiểm kê để chọn một nguồn hướng dẫn thực hiện phù hợp.

5. Tổng quan các yêu cầu về thực hiện kiểm kê khí nhà kính? Cách triển khai thực hiện kiểm kê khí nhà kính tại doanh nghiệp điển hình?

Một quá trình điển hình có thể rất tương đồng nhau giữa các Tiêu chuẩn - Chuẩn mực - Tài liệu hướng dẫn thực hiện kiểm kê, tuy nhiên có thể thông qua một số bước chính để thực hiện: (viện dẫn theo Thông tư 17/2022/TT-BTNMT)

Quy trình thực hiện kiểm kê khí nhà kính cấp cơ sở được thực hiện theo các bước sau:

- Xác định ranh giới hoạt động và phương pháp kiểm kê khí nhà kính cấp cơ sở
- Lựa chọn hệ số phát thải khí nhà kính cấp cơ sở
- Lựa chọn và thu thập số liệu hoạt động kiểm kê khí nhà kính cấp cơ sở
- Tính toán phát thải khí nhà kính cấp cơ sở
- Kiểm soát chất lượng kiểm kê khí nhà kính cấp cơ sở
- Đánh giá độ không chắc chắn của kiểm kê khí nhà kính cấp cơ sở
- Tính toán lại kiểm kê khí nhà kính cấp cơ sở
- Xây dựng báo cáo kiểm kê khí nhà kính cấp cơ sở.

6. Khi nào Thủ tướng Chính phủ sẽ ban hành danh sách lĩnh vực, cơ sở buộc phải thực hiện kiểm kê khí nhà kính?

Danh mục kiểm kê khí nhà kính sẽ được ban hành mỗi 02 năm theo quy định tại Nghị định 06/2022/NĐ-CP. Hiện tại Quyết định 01/2022/QĐ-TTg - Danh mục lĩnh vực, cơ sở phát thải khí nhà kính phải thực hiện kiểm kê khí nhà kính đã ban hành. Doanh nghiệp có thể rà soát trong danh mục để chuẩn bị, thực hiện và báo cáo kiểm kê theo đúng lộ trình quy định.

Đồng thời, vào tháng 2/2024, đã có dự thảo Danh mục lĩnh vực, cơ sở phát thải khí nhà kính phải thực hiện kiểm kê khí nhà kính.

BSI sẽ theo dõi và cập nhật với khách hàng ngay khi Cơ quan Quản lý của Nhà nước có thông tin mới.

7. BSI có dịch vụ làm báo cáo phát triển bền vững không?

Quá trình kiểm kê và quản lý khí nhà kính là một quá trình đòi hỏi một nguồn lực về quản lý và kỹ thuật, kèm theo đó là nguồn lực về cơ sở vật chất có thể phải điều chỉnh bổ sung.

Tuy nhiên, đây là một yếu tố và là một dữ liệu không thể thiếu trong các báo cáo về Phát triển bền vững hiện nay.

Dù doanh nghiệp chúng ta thực hiện báo cáo bền vững theo yêu cầu Luật định, của các đối về tài chính theo các thể thức báo cáo theo các chuẩn mực khác nhau, với các quan điểm báo cáo khác nhau hoặc doanh nghiệp có một định hướng và một mong muốn hướng tới Phát triển bền vững, có rất nhiều cơ chế và chuẩn mực có thể lựa chọn làm nền tảng.

BSI Việt Nam đã được GRI công nhận là đối tác đào tạo duy nhất, cho đến hiện tại, cung cấp cho các doanh nghiệp khóa đào tạo được công nhận bởi GRI về Tiêu chuẩn Phát triển bền vững GRI - một tiêu chuẩn được hơn 70% các doanh nghiệp trên toàn cầu lựa chọn làm cơ sở xây dựng lộ trình và định hướng phát triển bền vững cho tổ chức của mình. Khóa đào tạo được công nhận trên toàn cầu, và gắn rất sát với các Mục tiêu phát triển bền vững toàn cầu SDGs.

Với hiểu biết đó, doanh nghiệp có thể có định hướng cụ thể cho việc triển khai xây dựng một chương trình bài bản hướng tới phát triển bền vững, đủ năng lực đáp ứng kiểm tra xác nhận Báo cáo phát triển bền vững của các bên liên quan.

Dịch vụ SRA - Sustainability Report Assessment - Đánh giá báo cáo phát triển bền vững của BSI trên toàn cầu cũng đã cũng đã được rất nhiều khách hàng lựa chọn, trở thành một minh chứng tin cậy đối với các bên liên quan về độ minh bạch và xác thực của Báo cáo phát triển bền vững. Phát triển bền vững - Báo cáo phát triển bền vững - là một minh chứng cho có cơ hội phát triển hợp tác và nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp.

Theo dõi các chủ đề hội thảo tiếp theo của BSI và đăng ký trực tuyến tại đây:

<https://www.bsigroup.com/vi-VN/dich-vu/su-kien/> hoặc gửi BSI nhu cầu của bạn

By Royal Charter